

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ

(оглядова довідка за матеріалами преси
та неопублікованими документами
за червень 2013 року)

Упродовж місяця тривало проведення різноманітних заходів *до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка*, яке відзначатиметься у наступному році. 21 червня під час Години запитань до Уряду у Верховній Раді України з доповіддю про підготовку до відзначення знаменної дати виступив міністр культури України Л. М. Новохатько. Зокрема, він зазначив, що ведеться робота щодо реставрації кіноспадщини, присвяченої Т. Шевченку та його творам, а також триває приведення у належний стан музеїв та пам'ятних місць, пов'язаних з ім'ям українського поета і художника.

Віртуальний архів документів, пов'язаних із Т. Шевченком було представлено у Києві. На сайті Національного музею Тараса Шевченка з'явився доступний для вільного перегляду розділ „Віртуальний архів”, де розміщено 138 оцифрованих архівних справ із фондосховищ музею.

У столиці було презентовано логотип, який стане всеукраїнським та міжнародним символом майбутнього ювілею. Логотип було відібрано компетентним журі, яке складалось з авторитетних митців-графіків. На конкурс, який з 29 березня по 14 травня проводило Міністерство культури України, було представлено 208 ескізів від понад 100 учасників. Найкращою стала робота викладача Бережанської дитячої художньої школи (Тернопільська обл.) О. Шупляка. Його малюнок – це найвідоміший портрет молодого Шевченка, виконаний у синіх тонах.

Акції до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка відбулися і в окремих регіонах України. Зокрема, 22 червня у Каневі Черкаської області, на Чернечій горі, було вручено дипломи лауреатам Всеукраїнського культурно-наукового фонду Тараса Шевченка „В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля” 2013 року. Цього разу відзначено письменника, президента історичного клубу

„Холодний Яр” Р. Ковалю, а також письменника, автора поетичних збірок, популяризатора творчості Т. Шевченка на Одещині М. Палієнка і активного учасника українського культурного життя в Австрії, президента міжнародного товариства імені Павла Чубинського в 2005–2009 роках, доктора Р. Кльотцла. Цікаву виставку, яка мала на меті показати митця як поета, художника і філософа, було розгорнуто в Українсько-канадському центрі „Відродження” Луганського національного університету ім. Т. Шевченка. Тут було представлено збірники його творів, видані у XIX–XX століттях по всьому світу, посмертну маску, електронний варіант „Кобзаря”, портрети, бронзові й срібні монети, марки часів Української Народної Республіки, значки, медалі, приурочені до пам’ятних дат, і багато іншого. А у с. Яреськи Шишацького району Полтавської області було відкрито пам’ятник Т. Шевченку, образ якого втілили скульптори Д. Коршунов і В. Голуб.

Цього місяця розпочалися і заходи *до 1025-річчя хрещення Київської Русі*, яке увесь православний світ відзначатиме 27–28 липня. Так, 19–20 червня Волинський обласний краєзнавчий музей спільно з регіональною організацією Національної спілки краєзнавців України та Володимир-Волинською міськрадою провів Всеукраїнську наукову історико-краєзнавчу конференцію „Християнство в історії і культурі Володимира-Волинського та Волині”. Свої доповіді та повідомлення, присвячені археології, історії, культурі та етнографії в контексті української та світової історії, ролі християнства в життєдіяльності краю, озвучували науковці, освітяни, краєзнавці. Шістдесят авторів побачили свої дослідження в науковому збірнику. Особливий інтерес викликала організована спільними зусиллями науковців Волинського обласного та Любомльського краєзнавчих музеїв та їхніх колег із Державного історико-культурного заповідника „Старий Луцьк” і приурочена до знаменної дати виставка з експонатів, що зберігаються у державних музеях та приватних колекціях. На ній – сотні артефактів, що є пам’ятками релігійної культури Волині. Серед раритетів – предмети особистого благочестя християн, твори іконопису, церковного живописного портрета, художньої обробки дерева тощо.

У свою чергу, у Львівському музеї історії релігії було відкрито виставку „Такі, як Василій Великий (історія чину Святого Василя Великого)”, назва якої походить із неофіційного девізу чину василіанів – *Talisest Basilius Magnus* („Таким є Василій Великий”). У фондах музею зберігається чимала кількість експонатів, які безпосередньо пов’язані з василіанами. Більшість з них було виставлено на огляд загалу вперше. Метою виставки було не тільки висвітлення історії найдавнішого монашого чину, а й зосередити увагу відвідувачів на особистих долях ченців чернечого ордену. Зокрема, привертати увагу книги європейських і діаспорних видавництв про історію чину. Важливою частиною

експозиції стали також карти поширення василіянів по світу, створені львівським релігієзнавцем Т. Гринчишиним.

28 червня з нагоди Дня Конституції України у багатьох населених пунктах пройшли урочистості: концертні програми, тематичні наукові конференції та круглі столи, виставки фотоматеріалів та архівних документів, які висвітлювали процес прийняття Конституції України, становлення та розвитку українського конституціоналізму, історію національного законотворення тощо. Зокрема, вже традиційно книжкову виставку підготувала Національна парламентська бібліотека України. В експозиції, яка отримала назву „Конституція незалежної України: шляхи реалізації”, можна було побачити документи, які розкривали процес становлення політичної системи, поняття і зміст повноважень органів державної влади, розвитку інститутів місцевого самоврядування та громадянського суспільства в сучасній Україні; науково-практичні видання та матеріали наукових конференцій, що коментували офіційне тлумачення статей Конституції України, характеризували сучасний стан та перспективи розвитку громадянського суспільства в нашій державі, висвітлювали актуальні проблеми розвитку демократії в Україні.

З нагоди Дня молоді, який традиційно відзначають в останню неділю червня, у столиці було підготовлено цікаву й насичену програму святкування. У її рамках було організовано як офіційні зустрічі з керівництвом держави і міста, вручення іменних стипендій тощо, так і проведення соціальних, спортивних, мистецьких акцій, а також концерту популярних виконавців. Зокрема, мешканці та гості міста мали змогу побачити святковий концерт на головній площі столиці та Всеукраїнське світломузичне шоу „Global illumination show”, що відбувалося на Софіївській площі, долучитися до флеш-мобів, майстер-класів та фото- і відеоквестів.

1 червня у Києві завершив свою роботу III Міжнародний фестиваль „Книжковий Арсенал”, який працював у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі „Мистецький Арсенал” з 24 травня. У рамках заходу відбулося понад 200 подій. Участь у роботі ярмарку взяло понад 200 видавництв.

XIV Всеукраїнська виставка-форум „Українська книга на Одещині” традиційно зібрала у місті письменників, книгорозповсюджувачів та бібліотекарів з різних регіонів країни. На форумі майже 70 видавництв презентували навчальну, довідкову, художню і дитячу літературу. У програмі виставки – зустрічі авторів з читачами, диспути, круглі столи, конкурси на краще видання.

Рядом заходів відзначено 230-річчя з часу заснування Севастополя в Автономній Республіці Крим. Майже 50 тисяч шанувальників військової музики й сотні музикантів із шести країн світу у місті зібрав IV Міжнародний фестиваль військових оркестрів „Sevastopol Military Tattoo 2013”. У дитячій бібліотеці ім. А. Гайдара працювала фотовиставка „Сто років Війні і Миру”, на якій експонувалися знімки, зроблені з 1856 по 1956 роки. А у Національному музеї героїчної оборони Севастополя розгорнуто виставку „Севастополь! Я камни целую твои...”, яка представила графіку, офорти, літографії, моно гравюри, присвячені історії міста, з місцевих музеїв.

У Львові громадським віче та читанням поезії вшановано 170-річчя від дня смерті та 120-річчя від дня перепоховання М. Шашкевича, ініціатора видання альманаху „Русалка Дністровая”.

125-річчя відомого піаніста і педагога Г. Нейгауза музична спільнота Кіровоградщини відзначила встановленням бронзового бюста перед Кіровоградським музичним училищем, меморіальної дошки на приміщенні музичної школи № 1 та презентацією книжки „Нейгаузи: варіації на елісаветградську тему” М. Долгіх.

З нагоди 72-го дня народження українського кіноактора, кінорежисера та сценариста І. Миколайчука (1941–1987), у Чернівецькій області було організовано кінофестиваль „Іванова переберія” (у с. Вижниці), фотовиставку „Кіно і друзі” (у Чернівецькому художньому музеї) та етнофестиваль „На гостини до Івана” (у с. Чортория).

Пам’ятці давньоруської літератури „Слово о полку Ігоревім” у Новгороді-Сіверському Чернігівської області було присвячено Міждержавне літературно-мистецьке свято «Нетлінне „Слово”». Два дні місто приймало гостей, які взяли участь у наукових та культурно-мистецьких заходах. Свято відвідали літератори, громадськість, представники влади, гості із-за кордону. Біля пам’ятника Ярославні виступили молоді поети та Академічний ансамбль „Сіверські клейноди”. На свято приїхали також майстри народної творчості з Чернігова, Коропського, Семенівського, Корюківського, Ніжинського та Чернігівського районів області, фольклорні колективи. У музеї-заповіднику „Слово о полку Ігоревім” делегація оглянула виставку „Археологічна спадщина Новгород-Сіверщини”. Також у рамках свята відбулися науково-практична конференція та вручення нагород переможцям всеукраїнських олімпіад, літературних конкурсів. А на Сумщині активісти громадської організації „Паліцинська академія” провели XXX Паліцинські читання, які мали на меті популяризацію культурно-мистецьких здобутків краю та творчості автора першого в Україні віршованого перекладу „Слова о полку Ігоревім” О. Паліцина.

23 червня у с. Суха Кобеляцького району Полтавської області проходило традиційне обласне літературно-мистецьке „Зелене свято Гончарового дитинства”. Цього разу воно було приурочене до 95-річчя з дня народження видатного українського письменника, громадського діяча, Героя України Олеся Гончара. На свято завітали письменники й науковці з Києва, Дніпропетровська, Полтави. Під час заходу було нагороджено цьогорічних юних переможців обласного літературного конкурсу на честь відомого земляка під девізом „Собори душ своїх бережить”. А розташований у Сухій літературно-меморіальний музей-садиба Олеся Гончара поповнився новими цікавими експонатами. Зокрема, подарованою фонотекою записів із „живим” голосом класика, світлиною, а також листом письменника з приводу музею українського гончарства в Опішному.

„Мова в контексті культури і міжкультурної комунікації” – так називалася ІХ Всеукраїнська науково-практична конференція, яка 5–6 червня проходила у Луганську.

Утринадцяте у Києві назвав переможців Міжнародний літературний конкурс „Коронація слова”, заснований 1999 року Т. і Ю. Логушами і підтриманий компанією „Kraft foods Україна”. Нагородами було відзначено понад 70 авторів з різних регіонів України.

Літературно-мистецькі премії клубу „Ярославів Вал” та Ліги українських меценатів (ім. В. Близнеця, Б. Нечерди, Д. Нитченка, В.Свідзінського) вручено на урочистій церемонії 11 червня в Національному музеї літератури України. Лауреатами 2013 року стали: М. Дочинець за роман „Криничар” (Літературна премія „Ярославів Вал”); І. Фаріон, Є. Товстуха і Т. Компаніченко „За пропаганду українського друкованого слова” (Літературно-мистецька премія ім. Д. Нитченка); Н. Гуменюк за книгу „Шуршик В. та інші” (Літературна премія ім. В. Близнеця „Звук павутинки”); Л. Горлач за книгу „Знак розбитого ярма” (Літературна премія ім. В. Свідзінського); П. Щириця „За пошуки нової поетичної мови” у книзі „Місце Сили” (Літературна премія ім. Б. Нечерди).

ТЕАТРАЛЬНО-КОНЦЕРТНЕ ЖИТТЯ. 23 червня на Європейській площі столиці було організовано гала-виставу щорічного Міжнародного фестивалю „Сходи до Неба”. Ініціативу громадської організації «Фестиваль „Сходи до Неба”» щодо проведення заходу підтримала міська влада. Участь у гала-виставі взяли всесвітньо відомі українські майстри класичного мистецтва: сопрано О. Дика – солістка театру „Ла Скала” (Мілан, Італія), Віденської державної опери (Відень, Австрія), опери Лос-Анджелеса (США), Маріїнського театру (Санкт-Петербург, Росія); контртенор Ю. Міненко – перший український

співак і перший контртенор, який вийшов у фінал Міжнародного конкурсу оперних співаків „Співак Світу” в Кардіффі (Великобританія), входить до трійки кращих контртенорів світу, соліст „Большого театру” (Росія), а також скрипаль-віртуоз В. Попадюк – учасник престижних джазових фестивалів в Америці та Канаді, піаніст і композитор Д. Найдич – лауреат вищої театральної нагороди Франції – премії Мольєра.

Національна філармонія України вже п’ятий рік поспіль стала місцем проведення Міжнародного музичного фестивалю „Київська весна”, програму якого склали п’ять концертів, присвячених творчому спадку композитора С. Рахманінова.

8 червня у ландшафтному парку міста Буча (Київська область), а 9 червня у столиці відбувся I Міжнародний мистецький фестиваль „O-Fest 2013”. Його засновник – Київський національний академічний театр оперети. Основна мета музичного форуму – популяризація класичного мистецтва, розширення кордонів інтернаціонального культурного співтовариства. Фестиваль представив глядачам твори з оперет, мюзиклів та опер у виконанні артистів-вокалістів з понад 10 країн. А сам формат заходу поєднав класичний концерт та „open-air” виступи. Україну на фестивалі крім солістів та симфонічного оркестру Київської національної оперети представляли спеціальні гості – О. Пономарьов та Джамала.

З 11 по 16 червня у Києві за підтримки Міністерства культури України та Київського академічного театру „Колесо” проходив XV Міжнародний фестиваль моновистав „Відлуння”. До його програми було включено вистави „Безхребетність” за І. Лаузунд (артисти Київського академічного театру драми і комедії на Лівому березі Дніпра та Київського театру „Вільна сцена”), „Українське Альфреско” за Л. Костенко, актриса Ю. Матросова (Чернігівський Молодіжний театр), „Я чекаю тебе, коханий!..” за Д. Фо і Ф. Раме, актриса М. Грунічева (Київський академічний театр „Колесо”) та ін.

З 8 по 13 червня до Керчі (Автономна Республіка Крим) на XV Міжнародний фестиваль „Боспорські агони” завітали професійні театральні колективи з 4-х країн. Глядачі, зокрема, побачили вистави: „Езоп” Г. Фігейредо (Севастопольський театр ім. Б. Лавреньова), „Жінки у народному зібранні” Аристофана (Севастопольський академічний російський драматичний театр ім. А. В. Луначарського), „Стара жінка висиджує” Т. Ружевича (Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка). Гран-прі фестивалю отримала рок-опера „Ірод” І. Поклада за п’єсою О. Вратарьова Кримського академічного українського музичного театру. У рамках фестивалю також пройшли музично-поетична програма та кіносторінка, що представляла фільми на античну тематику.

2 червня у Херсоні завершився XV Міжнародний фестиваль „Мельпомена Таврії”, який проходив з 24 травня. Організатор фестивалю – колектив Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша. Свої кращі вистави представили 29 театрів із понад 10 країн. Відкривала програму „Енеїда” І. Котляревського у постановці Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша. Також глядачі побачили мюзикл „Леонардо” Миколаївського українського театру драми та музичної комедії, „Вишневий сад” А. Чехова Львівського духовного театру „Воскресіння”, музично-драматичну фантазію „Задумаєць за порогом” на музику С. Гулака-Артемівського Київської театральної компанії „Бенюк і Хостікоєв”, моновиставу „Стара жінка висиджує” Т. Ружевича Національного академічного драматичного театр ім. І. Франка, „Тьотя Мотя пріехала...” за п’єсою М. Куліша „Мина Мазайло” Донецького національного академічного українського музично-драматичного театру тощо. Зазвичай „Мельпомена Таврії” – фестиваль конкурсний. Та на п’ятнадцятому, було вирішено не визначати, хто кращий, а просто зробили театральне свято для Херсона.

Повні зали у Києві збирали вистави II Всеукраїнського фестивалю молоді театральної режисури ім. Леся Курбаса. Його організатори – Національний центр театрального мистецтва ім. Л. Курбаса, Київський академічний Молодий театр, Київський академічний театр драми і комедії на лівому березі Дніпра та столичний Центр мистецтв „Новий український театр”. Нинішнього року не передбачалося ні журі, ні номінацій. Метою заходу було привернути увагу глядачів до робіт нового покоління режисерів віком до 35 років. У програмі було представлено 11 вистав із Києва, Львова, Харкова, Вінниці, Макіївки Донецької області та Одеси, а також прем’єри молодих режисерів – студентів Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого.

В Одесі під патронатом голови облдержадміністрації Е. Матвійчука пройшов II Міжнародний фестиваль мистецтв, участь в якому взяли артисти з 8 країн. Найбільшу увагу у глядачів викликали постановки Одеського національного академічного театру опери та балету, зокрема, представлена на відкритому повітрі сценічна кантата „Carmina burana” К. Орфа (режисер-постановник – В. Рак). Також у рамках фестивалю на сцені Одеського національного академічного театру опери та балету відбулися прем’єри балетів „Жар-птиця” та „Весна священна” на музику І. Стравінського, а також – на малій сцені „Бельєтаж” – опери Д. Бортнянського „Алکید”.

Провідних джазових виконавців з України та із-за кордону з 13 по 16 червня приймав Львів. Тут відбувся III Міжнародний джазовий фестиваль „Alfa

Jazz Fest”. У його рамках було організовано 21 концерт, які відвідало близько 40 тисяч слухачів.

XI Фестиваль давньої музики у Львові під титулом „Майстерня барокової музики” проходив з 24 по 29 червня. Протягом фестивального тижня відбулися курси виконавства на бароковій трубі, віолі да гамба, курс вивчення та застосування барокових строїв від провідних професорів із-за кордону. На завершення фестивального циклу у Львові та Ужгороді відбулося виконання програми „Церковна музика Речі Посполитої XVII століття. Марцін Мельчевський і його школа”. До програми увійшли твори М. Мельчевського, М. Дилецького, Ф. Шеверовського, а також анонімних авторів XVII ст. Їх виконувала новостворена капела XVII ст. „Cappella Leopolda” (Київ–Ужгород–Львів).

З 29 травня по 17 червня на Волині тривав X Музичний фестиваль „Стравінський та Україна”, який щорічно проводять на честь всесвітньо відомого композитора; до участі в ньому залучають відомі європейські колективи і музикантів. Музичне свято відбулося за підтримки Міністерства культури України, Генерального консульства Республіки Польща в Луцьку, благодійного фонду „Фонд Ігоря Палиці – Новий Луцьк” та благодійного фонду Б. Клімчука „Нова Волинь”. А організаторами фестивалю виступили Міністерство культури України, обласне управління культури, обласна філармонія та Волинський осередок Національної спілки композиторів України. Фестиваль розпочався виступом артистів Харківського національного академічного театру опери та балету ім. М. Лисенка, які показали у Луцьку два балети на музику І. Стравінського – „Жар-птиця” та „Весна священна”, прем’єра якого відбулася рівно сто років тому в театрі Єлисейських полів у Парижі. А 17 червня відкрив оновлену експозицію у щойно відреставрованому будинку маестро в містечку Устилузі музей І. Стравінського. Цього ж дня гала-концертом у Волинському обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Т. Г. Шевченка фестиваль завершив свою роботу.

У Сумах три дні тривав XIV Всеукраїнський фестиваль духовної музики „Сурми України”, присвячений Дню Конституції. Його учасниками були 12 духових оркестрів з Києва, Севастополя, Харкова, Чернігова, Житомира та інших міст.

„День народження акардеона” – під такою назвою у київському Будинку актора відбувся IX Музичний фестиваль. Слухачам запам’яталися виступи молодих музикантів, переможців міжнародних конкурсів, зокрема учня школи мистецтв із Запорізької області Д. Снігірьова; студентів Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського: Р. Воронки, С. Шамрая, аспіранта Є. Гаврилюка, а також Ю. Салухи (скрипка), А. Стояна (контрабас). У

програмі вечора звучала класика, твори сучасних вітчизняних та зарубіжних композиторів, обробки українських народних пісень, а також джазові п'єси. Окрім сольних виступів акордеоністів, публіці сподобався ансамбль „Флірт” (два акордеони, скрипка та контрабас).

28 червня у столиці розпочала свою роботу Міжнародна „Літня музична академія – 2013”. Заняття проходили на базі Київського інституту музики ім. Р. М. Глієра. До викладання було запрошено авторитетний склад професорів з України, США, Канади. Взяти участь у заняттях згодилося 53 слухачі з України та із-за кордону.

8 та 9 червня на Трухановому острові у столиці уже вп'яте проходив Міжнародний фестиваль „Rock'n Sich”, який організовує український музикант, вокаліст, композитор О. Скрипка. Цьогоріч захід відбувався за новою концепцією, а саме: як українсько-шведський рок- та екстрим-фестиваль. На ньому виступили „Воплі Відоплясова”, Pain, Clawfinger, Tiamat, ТМНК, „Бумбокс”, „Тартак” і багато інших груп.

31 травня і 1 червня у столиці тривав II музичний фестиваль „Андріївський узвіз”. Подія відбулася в рамках проекту створення найдовшої галереї у світі – Алеї художників. Програма фестивалю традиційно включала музичну частину за участю провідних столичних та закордонних артистів, численні майстер-класи тощо.

З 27 по 29 червня на столичному Трухановому острові у рамках I Музичного фестивалю „Острів” було представлено незалежну танцювальну музику. У заході взяли участь більше двадцяти українських та російських дискотек.

Творчості диригента та педагога Б. Которовича було присвячено вечір за участю Національного ансамблю солістів „Київська камерата”, що відбувся 9 червня у Національній філармонії України.

85 років виповнилося музикознавцю-фольклористу, керівникові етнографічного хору „Гомін” Л. Яценку. Іменинника було вшановано у Національному центрі народної культури „Музей Івана Гончара” у Києві. До дня народження Л. Яценко впорядкував збірку, до якої ввійшли обробки 350 народних пісень.

Фестиваль-пленер камерної музики було проведено у Карпатах (Яремче–Ворохта) з 26 по 30 червня. „KarpatyArt – 2013” було спрямовано на актуалізацію академічної музики, підтримку учасників у творчій діяльності, обмін досвідом тощо.

28 червня за підтримки Міністерства культури України у Львівській обласній філармонії відбулася церемонія відкриття новоствореного Українського національного молодіжного симфонічного оркестру (UNYSO). Це

спільний проєкт Львівської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату імені Соломії Крушельницької та симфонічного оркестру K&K Philharmoniker під патронатом Міністерства культури України та посла Республіки Австрія в Україні Вольфа Дитріха Хайма з метою виявлення та підтримки обдарованих молодих українських оркестрових музикантів. Організаторами проєкту виступили директор Львівської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату ім. С. Крушельницької, доцент Л. Закопеч та австрійський композитор та диригент М. Г. Кендлінгер.

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національний академічний оперети – мюзиклу „Цілуй мене, Кет” К. Портера; драми і комедії на лівому березі Дніпра – „Ідеальна пара” за п'єсою М. Камолетті; „Київ Модерн-балет” – балету „Лебедине озеро” П. Чайковського; Центр мистецтв „Новий український театр” – „Скляний звіринець” Т. Вільямса; Муніципальний академічний опери і балету для дітей та юнацтва – „Шевченкові дороги” за творами Т. Шевченка та спогадами про нього (режисер-постановник Д. Тодорюк), опери „Розумниця” К. Орфа за казкою братів Грімм; Академічна майстерня театрального мистецтва „Сузір'я” – „Вогні” за А. Чеховим.

У театрах України відбулися прем'єри вистав: у Луганському обласному академічному українському музично-драматичному – „Адель” за п'єсою Є. Таганова; в Одеському болгарському драматичному (на сцені Одеського академічного українського музично-драматичного ім. В. Василька) – трагікомедії „Автобус” за мотивами п'єси С. Стратієва; Запорізькому академічному обласному українському музично-драматичному ім. В. Магара – „Леді Гамільтон” М. Рогожина.

У Києві на майданчику поблизу Пасажу на Хрещатику з'явилася ще одна зірка – з іменем Анатолія Авдієвського – генерального директора та художнього керівника, головного диригента Національного заслуженого академічного українського народного хору України ім. Г. Г. Верьовки.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО. Творчі здобутки вітчизняних художників за три роки зібрала у Києві, у Центральному будинку художника, V Всеукраїнська трієнале „Живопис – 2013”. В одному виставковому просторі гармонійно поєдналися твори знаних майстрів і молодих авторів різноманітних стилів, жанрів і тем. На виставці, зокрема, було представлено полотна художників А. Криволапа, В. Сидоренка, М. Моргуна, В. Шерешевського, П. Лебединця,

В. Ковтуна, О. Дубовика, І. Мельничука, О. Животкова, які створювали певну конструкцію експозиції.

У столичному торгово-розважальному центрі „Більшовик” відбулося відкриття виставки Всеукраїнського конкурсу карикатур. Його тема – „Право на вибір”. Засновники та організатори конкурсу – Асоціація карикатуристів України та Українська Гельсінська спілка з прав людини. Фінансову підтримку надав Міжнародний фонд „Відродження”. 46 авторів з різних регіонів України надіслали на конкурс 314 робіт, з них на виставці можна було побачити 70 карикатур. Переможцями конкурсу стали: С. Вельможко (Запоріжжя) – 1 премія, В. Голуб (Здолбунів) – 2 премія, С. Рябоконь (Київ) – 3 премія. Спеціальну відзнаку Національної спілки журналістів України отримав В. Вознюк з Житомира.

1 червня пройшов перший у цьому році спеціалізований аукціон сучасного українського мистецтва. Це частина проекту „Комунікація ХХІ”, який було представлено широкій публіці у липні 2012 року масштабною виставкою у столичному Будинку художника у рамках I Київської міжнародної бієнале сучасного мистецтва. Аукціонна добірка, що з 23 травня 2013 року експонувалася у Музеї сучасного мистецтва України, налічувала близько 100 живописних та графічних робіт наших художників нещодавнього минулого та сучасності, чії імена пов’язані з формуванням основних тенденцій сучасного мистецтва країни. Серед них – В. Зарецький, А. Горська, О. Ройтбург, В. Цаголов, А. Криволап та ін. Метою проекту „Комунікація ХХІ” було представити основні тенденції у сучасному мистецтві України картинами художників, у творчості яких відобразився синхронний зі світовим художній процес.

У столиці українського гончарства – селищі Опішному Полтавської області – завершився п’ятий щорічний Тиждень національного гончарного здвиження „Здвиг – 2013”, що об’єднав учасників третьої „Е – літньої академії гончарства”, міжнародного молодіжного гончарського фестивалю та четвертого „ІНТЕРСимпозіуму кераміки”. У рамках Тижня відбувалося десять повноцінних мистецьких конкурсів і презентаційно-виставкових заходів, у яких, крім гончарів і керамістів, демонстрували свою майстерність ковалі, фотохудожники, майстри графіті та бодіпейнтіngu, тобто художнього розпису на тілі. Заключним акордом „Здвигу”, став Національний фестиваль гончарства. Почесними гостями фесту були поет І. Драч і академік, директор Інституту літератури НАН України М. Жулинський.

Протягом червня у Києві експонувалися виставки: у Музеї сучасного мистецтва України – робіт дванадцяти українських художників з Києва, Львова, Одеси, Черкас, Херсону та Криму „На тому березі” за результатами їх пленеру у

Стамбулі (Туреччина), робіт А. Мілевської; у Музеї історії Києва – живопису О. Левича „Море, вітер, людина”; у Музеї-майстерні І. Кавалерідзе – робіт А. Куцаченко, живопису К. Білетіної та скульптури К. Степанова; у Національному центрі народної культури „Музей Івана Гончара” – ляльок, з колекції О. Найдена, Л. Орлової та Т. Пірус; у Центрі сучасного мистецтва „М 17” – живопису кримських художників „Кримські настрої”; у Центрі української культури та мистецтва – робіт сімейної іконописної майстерні „Небо на землі” з Миколаєва, живопису Ю. Камишного „Барви сонячної Індії”; у столичному Будинку природи – художньої повстини (картини з вовни) та вишитих полотен „Природа на полотні” С. Орлової (Київ) та Г. Часовських (Дніпропетровськ); **у галереях:** „Триптих АРТ” – живопис Д. Шарашидзе та кераміки

Г. Міміношвілі; „Триптих” – робіт А. Александровича-Дочевського; „Майстерня” – живопису В. Ісупова; Garna Gallery – живопису І. Денисенка; „Парсуна” – авторської ляльки Н. Долганнікової та живопису О. Зелікова „В некотором царстве, в некотором государстве...”; „Митець” – живопису та графічних малюнків С. Поноченюка; „Митець” – живопису, графіки та розкадровок до мультфільмів Е. Кірича (до 50-річчя від дня народження художника).

Неабияку цікавість любителів мистецтва, котрі завітали до залів донецького Будинку художника, викликала перша виставка членів обласного молодіжного об’єднання при обласній організації Національної спілки художників України. Таке об’єднання існувало тут ще чверть сторіччя тому. У ньому починало шлях багато тих, хто став згодом гордістю краю. Торік молодіжне угруповання відновило свою діяльність і у червні відзвітувало перед глядачем. Близько сорока авторів представили майже півтори сотні робіт різних жанрів — живопис, графіка, скульптура, кераміка. Тут було все — від класичного реалізму до авангарду. Експозицію назвали „Цвіт молодості”. Її організовано обласними управліннями культури та у справах сім’ї і молоді, обласною організацією НСХ України.

У містах України було розгорнуто виставки: у Черкасах – робіт учасників І міського пленеру „Черкаси – рідне місто моє”; в Острозі Рівненської області – робіт Ю. Нікітіна (до 55-річчя від дня народження художника); у Чернігові – декоративного розпису „Птахи-дівки з давніх сказань” Т. Стадниченко; у Львові – робіт Є. Равського і В. Костирка, робіт С. Семанів „Голос Всесвіту”; у Харкові – книжкових ілюстрацій до дитячих книг харківських художників „Дитячі мрії”.

У Тернополі презентовано видання і фотовиставку, присвячені народному художнику України І. Марчуку. До альбому за назвою „Я – серед

вас... Іван Марчук і Тернопільщина” увійшло близько 400 світлин художника із земляками, репродукції картин і його роздуми про себе, свою творчість і твори інших художників.

У червні відкрито пам'ятники: у Києві – українському режисеру С. Данченку (скульптори – В. та О. Чепелик) – поряд з Національним академічним драматичним театром ім. І. Франка; паркову скульптуру, присвячену шведським вболівальникам, з нагоди річниці футбольного чемпіонату „Євро-2012” (скульптори – К. Скретуцький та Ф. Баландін) – на Трухановому острові біля Пішохідного мосту; скульптуру на воді, що являє собою образ птаха – на залишках Старонаводницького мосту, поблизу мосту Патона (скульптор – О. Владіміров); у Черкасах – декоративну скульптуру „Диво-птах Шевченкового краю”, створену майстрами Черкащини під керівництвом художника-кераміста О. Бердник-Отнякіної; у Брусиліві Житомирської області – письменнику О. Опанасюку; **меморіальні дошки:** в Ужгороді, на стіні Закарпатської обласної універсальної наукової бібліотеки – письменнику, вченому, фольклористу, філософу Ф. Потушняку та лауреату Національної премії України імені Тараса Шевченка, поету й перекладачу П. Скунцю.

КІНОМИСТЕЦТВО. XVI Міжнародний кінофестиваль „Бригантіна” проходив у Запорізькій області. Стартував він в обласному академічному українському музично-драматичному театрі імені В. Магара, де в урочистій обстановці відбулася церемонія відкриття. Творчі зустрічі та перегляди, а також різноманітні супутні акції проходили в Токмаку та Бердянську, а закриття – в Приморську. За майже тиждень роботи журі та глядачі подивилися близько 120 фільмів з 12 країн. Серед переможців цього року були 2 українці – Д. Заволокіна було визнано кращим у конкурсі акторів головного плану (стрічка „Помножувач”); цей же фільм отримав приз у номінації „Кращий сценарій”; у номінації „Кращий дитячий фільм” нагорода дісталася українській стрічці „Ванька”; українська стрічка „Доторкнися і побачиш” перемогла в номінації „Короткометражний фільм”. Головний приз фестивалю православного кіно, який пройшов у рамках „Бригантини – 2013”, отримав український документальний фільм „Людина є таємниця” режисера М. Мамедова. Переможцем фестивалю дитячого кіно „Золота бригантіна – 2013” визнано український фільм „Іванко”.

В Одесі, за підтримки Державного агентства з питань кінематографії України і Фонду Р. Ахметова „Розвиток України” вчетверте відбувся фестиваль „Німі ночі”. Програму кінозаходу було складено різноманітно й різножанрово. Глядачі побачили вітчизняні та закордонні фільми, зокрема,

відновлену версію українського фільму П. Чардиніна 1925 року за романом М. Борисова „Укразія”. Саундтрек спеціально для нього створили польські музиканти.

1 червня у Донецьку пройшов фестиваль соціального кіно „32 травня”, який відвідало більше 500 донеччан. Проект підтримали Донецький правозахисний центр і місцева асоціація розвитку студентського самоврядування.

У деяких містах України проходили покази короткометражних фільмів просто неба. У столичних парках і скверах після заходу сонця стрічки демонструвалися завдяки некомерційному кінопроекту „Моє дитинство”. Ініціатором заходу виступив продюсерський центр „Контора Правило” за підтримки Дарницької і Шевченківської райдержадміністрацій та комунального об’єднання „Київзеленбуд”.

Літній кінотеатр було відкрито на Пейзажній алеї столиці. Тут демонструватимуться кращі фільми світового та вітчизняного кінематографа.

Безплатно переглянути фільм в імпровізованому кінотеатрі просто неба можна було у Вінниці, у сквері Козицького, що в центрі міста. Демонстрували стрічки в рамках проекту „Кінодворик”, який реалізувала низка громадських організацій спільно з департаментом культури міськради та міським кінотеатром „Родина”. Усі стрічки — короткометражні. Розпочали проект з німого кіно, що викликало особливе захоплення у молодих глядачів. Шанувальники кіно також побачили кращі фільми з львівського фестивалю „Wiz-Art – 2013”.

9 червня у Львівському музеї-меморіалі „Тюрма на Лонцького” режисер А. Микульський презентував документальну кінотрилогію „Я камінь з Божої праці...”, присвячену О. Ольжичу.

МУЗЕЙНА СПРАВА. До Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, внесено ще два українські об’єкти – Національний заповідник „Херсонес Таврійський” (Севастополь) і дерев’яні церкви Карпат. Відповідне рішення було прийнято під час засідання 37-ї сесії Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО у Камбоджі.

У Національному музеї Тараса Шевченко продовжувала свою роботу звітна виставка „Минуле, врятоване для майбутнього: відроджені святині національного історико-культурного надбання. До 75-річчя Національного науково-дослідного реставраційного центру України”. Виставка надала відвідувачам унікальну можливість долучитися до всесвітньовідомих пам’яток культурного надбання понад 60 музейних закладів України. Експозиція віддзеркалювала високий фаховий рівень реставрації, здобутки плідної

співпраці художників-реставраторів з науковцями Центру, фахівцями музейної справи. На особливу увагу заслуговувала презентація матеріалів, присвячених історії створення Центру, етапам його розвитку, дослідницьким доробкам наукових структурних підрозділів.

З 11 по 30 червня у столиці демонструвалися роботи майже ста одеських художників. У Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі „Мистецький Арсенал” було організовано виставку „Одеська школа”, яка представила близько 500 творів живопису, графіки, скульптури та відео, створених одеськими художниками від 50-х років ХХ ст. і до наших днів. В експозиції можна було побачити й архівні фотографії, документи та газетні вирізки про історію розвитку мистецтва в Одесі. У рамках виставки відвідувачів запрошували зустрітися з художниками та послухати одеських музикантів.

У столичному Музеї М. Булгакова працювала виставка „Дача сім’ї Булгакових у Бучі”. Її автор – старший науковий співробітник І. Воробйова, художник – Б. Губіанурі.

4 червня у приміщенні Музейно-виставкового центру „Музей історії Києва” відбулася презентація книги Д. Малакова „Архітектор Городецький. Архівні розвідки”. Подію було приурочено до 150-річчя від дня народження майстра.

1-8 червня у Національному музеї літератури України діяла виставка, присвячена 100-річчю від дня народження українського письменника І. Костецького. Відвідувачі мали змогу побачити книжкові видання, рукописи, фотографії та документи, що висвітлювали життєвий та творчий шлях письменника.

70-річчю від дня народження українського письменника В. Затулівітра було присвячено виставку „Час душі” у столичному Музеї книги та друкарства України. Експозицію склали рукописи, книжки, фото, документи та особисті речі митця.

Пам’ять українського поета І. Манжури (до 120-річчя його смерті) вшановано 1-2 червня на Діпропетровщині. У музеї „Літературне Придніпров’я” організовано експозицію, присвячену його життю і творчості, а у с. Рубанівське – виставку ілюстрацій та презентацію нового видання його творів.

Визначна пам’ятка українського бароко – Богородчанський іконостас – знову став доступним для огляду у Національному музеї Львова. Відреставровану святиню, виготовлену в 1698–1705 роках, представили на окремій виставці, присвяченій 100-річчю музею.

Помітною подією в культурному житті Вінниці стало відкриття в обласному художньому музеї виставки „Корифеї українського мистецтва” з фондів Дирекції художніх виставок України. На ній представлено полотна видатних митців М. Глуценка, С. Шишка, О. Шовкуненка, М. Дерегуса, Г. Меліхова, С. Подерв'янського, В. Пузиркова, З. Шолтеса, А. Кашшая, В. Чегодара, В. Одайника, Ф. Захарова та багатьох інших, які ще за життя стали широко відомими в нашій країні та за її межами. Ці картини, створені у другій половині ХХ століття, фактично є історією українського живопису.

11 червня у харківській галереї „АВЕК” було відкрито виставку анімалістики „Вірний друг. Образ собаки в європейському мистецтві ХVI-ХХ століть”. Експозиція представила 135 творів анімалістичної скульптури, живопису та графіки із зібрань приватного музею „Feldman Family Museum”, Національного музею мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків і Харківського художнього музею, присвячені собакам та їх ролі в житті людини. Серед них – роботи знаменитих майстрів гравюри ХVI–ХVIII ст. ст., бронзові композиції піонерів анімалістичної пластики ХІХ ст. й полотна видатних живописців ХІХ–ХХ ст. ст.

Харківський художній музей і Національний музей ім. Андрея Шептицького у Львові обмінялися картинами двох видатних художників. До Львова прибули 128 творів С. Васильківського, харків'яни побачили 83 роботи І. Труша.

Рівненський обласний краєзнавчий музей став переможцем VIII Всеукраїнської рейтингової акції „Музейна подія – 2012 року” у номінації „Музей – центр життя громади” за проведення фольклорно-етнографічного свята „Музейні гостини”.

У цьому ж музеї було відкрито виставку „Всі ми родом з дитинства”. На ній серед інших матеріалів вміщено понад 140 світлин дітей декількох поколінь: оригінали фотографій, зроблені у Рівному в кінці ХІХ – на початку ХХ століття, фото рівненської малечі 1930–1960 років. Значну частину виставки становлять дитячі знімки працівників музею. Окрім фотографій, в експозиції представлені поштові марки та видові листівки першої половини ХХ століття, присвячені дитинству.

У червні виповнилося 20 років з часу створення Національного історико-культурного заповідника „Гетьманська столиця” у Батурині Бахмацького району Чернігівської області. З цієї нагоди відбулося погашення поштової марки, присвяченої ювілею.

У Луцьку на замовлення Державного комітету телебачення і радіомовлення України в рамках реалізації програми „Українська книга”

побачила світ книга-альбом „Музей волинської ікони”. Вона фактично підсумувала результат роботи колективу працівників волинських музеїв, які врятували для майбутніх поколінь сотні унікальних раритетів. В альбомі, випущеному накладом тисяча примірників, уперше представлено колекцію сакрального мистецтва із докладним описом і повноколірними репродукціями понад ста кращих експонатів та їх фрагментів. Значна кількість представлених пам’яток формує цілісне уявлення про художні та стильові особливості феномену волинської ікони. Окремий розділ альбому присвячено унікальній пам’ятці візантійського мистецтва константинопольського письма XI століття – Холмській Чудотворній іконі Богородиці. Інформаційна насиченість видання збільшується завдяки тому, що в ньому вміщено низку ґрунтовних публікацій науковців. Вони розповідають про маловідомі сторінки історії чи нюанси збереження врятованих раритетів.

Понад сорок фахівців взяли участь у міжнародному семінарі „Викладання та вивчення історії в мультикультурній державі: партнерство між школами і музеями”, організованому Національним заповідником „Херсонес Таврійський”.

Відтворення давньослов’янського граду у Пересопниці Рівненського району Рівненської області, де планується створення унікального етнопарку, обговорили науковці на семінарі „Проблеми музеєфікації, реконструкції та експонування пам’яток ранньосередньовічної доби”, вони ж консультували художника, який зробив ескізи майбутнього етнопарку. На них – частокіл, оборонні вежі, в’їзні ворота, садиби, зведені з дерева й глини, капище. Містечко функціонуватиме як тогочасний населений пункт. Там займатимуться реконструкцією давніх ремесел, військової справи і побуту ранньосередньовічної Європи. Етнопарк функціонуватиме у двох напрямках: по-перше, сюди з’їжджатимуться та обмінюватимуться досвідом історики, археологи, реконструктори, по-друге, це містечко буде своєрідною ілюстрацією їхньої роботи, яку зможуть побачити всі охочі.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. З 8 по 16 червня у Судаку Автономної Республіки Крим проходила X Міжнародна конференція „Бібліотеки та інформаційні ресурси у сучасному світі науки, культури, освіти і бізнесу”. У ній взяли участь понад 1300 гостей з 26 країн світу. Серед них – бібліотечні спеціалісти, працівники музеїв та архівів, викладачі вищих навчальних закладів, співробітники книговидавничих і книготорговельних організацій, інформаційних агентств, дистриб’юторів автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем. У програмі конференції: VIII Міжнародні кримські герциковські читання, святкові заходи, присвячені 100-річчю Будинку

Максиміліана Волошина, чимало круглих столів, презентацій, майстер-класів, семінарів і концертів, а також традиційна акція з передачі видань кримським бібліотекам „Книги, журнали та електронні видання – кримським бібліотекам”, святкування Дня Криму тощо.

У Науково-педагогічній бібліотеці Миколаєва згадували про відомих земляків-шістдесятників М. Вінграновського та А. Антонюка. У програмі вечора, проведеного в рамках місячника пам'яті М. Вінграновського, оголошеного Міністерством культури України, було продемонстровано фільм „Боже поле Андрія Антонюка” та сюжет з останньої виставки народного художника України А. Антонюка, що відбулася 30 січня 2013 року в Національному музеї імені Тараса Шевченка. Також на вечорі було продемонстровано фрагмент фільму „Повість полум'яних літ”, в якому головну роль І. Орлюка зіграв учень О. Довженка М. Вінграновський. Учасники зустрічі побачили безліч раритетів з колекцій земляків відомих діячів, які стали своєрідними ілюстраціями вечора. Зокрема Л. Костюк показала загалу рідкісні автографи, чернетки майбутніх віршів М. Вінграновського, які друкували в миколаївській обласній газеті „Південна правда” ще на початку 1960-х.

В окремих містах запроваджено цікаві форми обслуговування читачів. Так, у столичному парку імені Тараса Шевченка з'явилася паркова читальня для дітей і дорослих. Ініціатором цієї справи є міжнародний рух „Маленька безплатна бібліотека”. Ідея створення таких міні-бібліотек не нова, вона має місце в країнах Європи. Відтепер відвідувачі мають змогу взяти тут будь-які книги. Для них установлено дві розмальовані шафи-будиночки. Перші книги – від організаторів, далі фонд поповнюватимуть кияни. Тут чимало дитячих видань – букварі, читанки, художні твори. Киянам ідея так сподобалася, що вони поповнюють цю своєрідну бібліотеку власними книжками.

У деяких бібліотеках Києва з'явилася нова послуга – „БібліоНяня”. Це міні-дитячий садок. Батьки залишають дітей під наглядом бібліотекарів, а самі можуть піти вибрати книжки, читати, тощо. Послуга безкоштовна.

У парку імені Тараса Шевченка в Рівному з'явилися чотири телефонні будки, в яких замість таксофонів – полиці з книгами. Там, гуляючи в парках, скверах, люди таким чином отримували змогу відпочити, читаючи книгу. Зібрати бібліотечку із двох сотень книг допомогли меценати і благодійники.

У Вінниці проходила акція „Бібліотека виходить у місто”, у рамках якої співробітники обласної наукової універсальної бібліотеки представляли жителям міста новинки літератури, довідкових видань, свіжої преси, а також надавали доступ до Інтернету.

Першу у Херсоні вуличну бібліотеку з вільним доступом відкрито у парку імені Ленінського комсомолу. Власники книжкових магазинів та Центральна міська бібліотека поповнили книгозбірню сотнею творів для дітей та дорослих.

У 5 селах Савранського району Одеської області – Слюсареве, Гетманівка, Острівка, Глибочок і Неділкове – після дворічної перерви знову запрацювали бібліотеки, які входять до районної централізованої бібліотечної системи. 2011 року рішенням сесії райради їх перетворили на пункти видачі книг. І от через 2 роки, депутати райради знову повернулися до розгляду питання і, скасувавши своє попереднє рішення, відновили роботу бібліотек-філій.

Карлівській центральній районній бібліотеці Полтавської області присвоєно ім'я письменника А. Г. Михайленка.

Бібліотеками також проведено заходи до: 110-річчя від дня народження англійського письменника Дж. Орвелла; 115-річчя від дня народження іспанського поета і драматурга Ф. Гарсія Лорки; 115-річчя від дня народження німецького письменника Е. М. Ремарка; 90-річчя від дня народження українського кінодраматурга, заслуженого працівника культури України, лауреата Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка Х. Салганика.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО. З 27 по 30 червня у Ржищеві Київської області за підтримки Міністерства культури України, Київської обласної державної адміністрації, Ржищівської міської ради відбувся VI Міжнародний еко-культурний фестиваль „Трипільське коло”. Його завдання – пробудити інтерес до історичної спадщини, запропонувати альтернативні способи організації відпочинку для сім'ї та молоді, відродити етнічні традиції, поєднуючи їх з елементами сучасних досягнень у різних сферах. Щочотири роки фестиваль називають однією зі стихій природи (Вода, Земля, Вогонь, Повітря), а п'ятий захід поєднує в собі всі елементи попередніх і має назву „Парад Стихій!”. Цьогоріч фестиваль проходив під знаком стихії води та був присвячений 120-річчю з часу відкриття археологом В. Хвойкою Трипільської культури. Велике поле фестивалю поділялося на кілька зон: толока, територія здоров'я, дитячий майданчик, школа танців, коло майстрів, літературний фестиваль, sky-парк, ленд-арт та інші творчі, екологічні, пізнавальні і розважальні майданчики. Вечорами для відвідувачів грали українські та зарубіжні музиканти („АтмАсфера”, „ДримбаДаДзига”, „ТаРута” та ін.)

15 червня на Співочому полі у Києві майже 10 тисяч гостей зібрав вже сьомий Київський фестиваль вогню. Крім вогняного шоу було представлено також циркове мистецтво та театралізовані вистави колективів із Херсона,

Києва, Харкова та інших міст України та зарубіжжя. Упродовж дня для гостей заходу проводили майстер-класи з володіння контактною жердиною, жонглювання, ярмаркували з цирковим та вогняним реквізитами, а також виступали школи вогню та школи барабанів.

У Міжнародний День захисту дітей (1 червня) на Майдані Незалежності відбулося свято. Тут працювали ігрові майданчики та атракціони, пройшов гала-концерт за участю талановитих дітей та відомих виконавців. Також близько 3000 дітей з різних регіонів взяли участь у Всеукраїнському конкурсі малюнка для дітей з особливими потребами „Намалюй свої права”. Ідея цього творчого проекту належить „Укрпошти” та Дитячому фонду ООН. Акція одночасно розпочалася біля головпоштамтів усіх обласних центрів країни конкурсом малюнків на асфальті, який пройшов під гаслом „Усі ми рівні”. А завершилася вона презентацією та урочистим погашенням унікальної поштової марки „Міжнародний день захисту дітей”, на ній зображено малюнки, які брали участь у конкурсі.

29–30 червня у Черкасах тривав VI Міжнародний етнофестиваль „Трипільські зорі”. Щовечора тут виступали музичні гурти з різних куточків України та інших країн. Окрім того, кожен охочий міг взяти участь у різноманітних майстер-класах, а також стати учасником спортивних змагань, подивитися виступи козацького куреня, переглянути українські сучасні фільми.

На Дніпропетровщині в дитячому центрі соціальної реабілітації „Перлина Придніпров'я” відбувся I Міжнародний фестиваль „Перлина збирає друзів”, куди з'їхалося близько 300 юних талантів з України, Росії та Вірменії. У День захисту дітей віце-прем'єр-міністр О. Вілкул відзначив переможців фестивалю цінними подарунками. Фестиваль пройшов у рамках проголошеного Президентом Віктором Януковичем Року дитячої творчості. У рамках фестивалю протягом чотирьох днів дитячі художні колективи змагалися у конкурсах за номінаціями: вокал, хореографія, журналістика, мода, акторська майстерність. Для них також було проведено серію майстер-класів від провідних українських зірок.

Село Сеньківка Чернігівської області стало місцем проведення Міжнародного дитячого свята „Слов'янської дружби джерело – 2013”. Два дні творчі шкільні колективи з України, Білорусі та Росії брали участь у роботі міжнародного лідерського форуму „Нове покоління обирає” та міжнародного майстер-класу з різних видів декоративно-прикладного мистецтва і технічної творчості „Калейдоскоп майстерності”. Для учасників свята було проведено спортивно-ігрову програму „Слов'янські розваги”, розважально-пізнавальну програму „Аз, буки та інші науки” тощо.

У Києві відбувся і фінал першого національного проекту Всеукраїнського благодійного фонду І. Янковського „Ініціатива заради майбутнього” – Всеукраїнської виставки-конкурсу дитячої художньої творчості „Мій рідний край – Україна”. Переможців конкурсу урочисто вітали у Мистецькому центрі „Шоколадний будинок”, у залах якого було розміщено кращі дитячі роботи. На конкурс надійшло 699 малюнків з усіх регіонів України. Малюнки оцінювало компетентне журі за трьома віковими категоріям: від 5 до 7 років, від 8 до 12 років, від 13 до 16 років.

Творчі здібності та ініціативу мали змогу продемонструвати самодіяльні естрадні виконавці, які стали учасниками III Всеукраїнського молодіжного фестивалю-конкурсу „ShowFest 2013”. Захід з 24 по 27 червня проводила Студія мистецтв „Смайл” за сприяння Оболонської районної в місті Києві державної адміністрації. Фестиваль завершився гала-концертом на площі біля ТРЦ Dream Town2 за участі лауреатів фестивалю та естрадних виконавців, а саме: Еріки, Амадора Лопеса та гурту RumberoTs, шоу-балету Smile та ін.

15–16 червня до „Парку Київська Русь” у с. Копачів Обухівського району Київської області, де відтворюється життя Древнього Києва, з’їхалися жінки з усієї України, щоб голосно заявити про гідне місце жінки у суспільстві. В соціально-благодійному заході „Всеукраїнське жіноче віче” брали участь відомі артисти, політики, державні та громадські діячі. На головній сцені „Парку Київська Русь” відбувся концерт українських естрадних виконавців. На іншій сцені проходив Фестиваль автентичної музики „Пісенне джерело України”. Протягом двох днів у Парку виступали кращі фольклорні колективи нашої країни. На Вулиці майстрів розгорнувся ярмарок за участю понад 50 найкращих народних умільців.

23 червня у Центрі народознавства „Мамаєва слобода” під Києвом відбувся етнофестиваль „Трійця у Мамаєвій слободі”, у програмі якого – конкурс на кращій етноодяг, ярмарок етновиробів, виставка робіт народних майстрів та дитячих малюнків, концерт тощо.

Упродовж двох днів у Національному музеї народної архітектури та побуту України, розташованому у Пирогові Київської області, тривало свято вишивки і ткацтва. Свої роботи представляли майстри з усієї України. Тут можна було не лише побачити різноманітні вишиванки, сарафани, хустки – здебільшого ручної роботи, а й придбати їх. Окрім цього, відвідувачі мали нагоду спробувати власноруч зліпити горщика чи щось вишити.

31 травня-2 червня 2013 року у місті Радивилів Рівненської області відбувся VI Всеукраїнський фестиваль-конкурс козацької пісні „Встань, козацька славо! Засвіти знамена!”, який засновано 2001-го. Організатори фестивалю – Міністерство культури і туризму України, управління культури і

туризму Рівненської облдержадміністрації, Радивилівські районна держадміністрація та рада.

Після шестирічної перерви 8 червня у Чернігівській області відбувся VI Всеукраїнський фестиваль кобзарського мистецтва „Вересаєве свято”. До села Сокиринці Срібнянського району Чернігівщини цього дня з’їхалося більше 300 бандуристів з Хмельницької, Житомирської, Черкаської, Київської, Львівської та інших областей країни. Фестиваль було присвячено 210-річчю від дня народження Остапа Версаєя. У рамках заходу також проведено міжрегіональний туристичний форум „Чернігівщина туристична – 2013”, презентовано туристичні маршрути, садибу сільського зеленого туризму „Бджолярій” тощо.

21 червня у Львові відзначено День музики. В місті виступали понад 40 музичних колективів та окремих виконавців. Ідея такого свята зародилася у Франції. Саме там уперше і відбувся День музики. Далі свято поширилося по всій Європі: нині його відзначають у понад 500 містах, тож Львів долучився до загальноєвропейської музичної традиції. Музика звучала упродовж дня, а дійство відбувалося просто неба на площах, у скверах та парках. Виступи організовували самостійно як окремі музиканти і музичні гурти, так і музичні заклади – філармонії, опери, музичні театри, школи та клуби. Участь у концертах брали як професіонали, так і аматори.

Традиційно у літні дні в обласному центрі Волині відбулося арт-шоу „Ніч у Луцькому замку”. Унікальний мистецький проект розпочався 29 червня, а завершився – 30 червня. Програма була досить різноманітна. За творчою концепцією епоху середньовіччя відтворювали українські та закордонні театри стародавнього танцю, музичні гурти середньовічної музики, клуби історичної реконструкції.

1 червня у Сімферополі було підбито підсумки I бієнале української народної вишивки ім. В. Роїк. Участь у бієнале брали 150 творів 57 авторів (аматорів та професіоналів) з різних міст та селищ Криму, а також з Волинської та Запорізької області. Гран-прі бієнале присуджено роботам заслуженого майстра народної творчості України Н. Денесюк (Мелітополь Запорізької області).

Після багаторічної перерви на Сумщині відновлено проведення обласного фестивалю духових оркестрів. У селищі Краснопілля зібралися 13 оркестрових колективів чисельністю майже 300 музикантів, які пройшли святковими колонами центральною площею районного центру. Серед них оркестри районних та сільських будинків культури і клубів, вищих та середніх спеціалізованих навчальних закладів тощо. Зокрема були представлені три дівочі оркестри: Охтирського міського центру культури і дозвілля,

Верхньосироватського БК Сумського району та „Гусарочка” Лебединського педагогічного училища імені А. Макаренка.

IV Козацький фестиваль звичаєвої культури „Живий вогонь” тривав у Вінниці три дні. Свято розпочалося із театралізованої містерії прадавнього свята Купайла. А далі – виступи творчих колективів та представників шкіл бойових мистецтв, ярмарок народних умільців та майстер-класи з різновидів народної творчості, концерти популярних українських груп, народні атракціони та ще багато-багато цікавого. Для відвідувачів фестивалю грали групи з різних куточків України – вінницька „Зілля”, одеська „Друже музико”, київська „Тінь сонця” та інші.

Гала-концерт обласного етапу Всеукраїнського фестивалю дитячої творчості „Сузір’я талановитих дошкільнят” відбувся в ужгородському Палаці дітей та юнацтва. Сюди з’їхалися найталановитіші дошкільнята з усіх міст та районів Закарпаття, щоб продемонструвати свій хист малювати, танцювати, співати та грати на різноманітних інструментах.

У Чернівецькому музеї архітектури і побуту проходив молодіжний етнодуховний фестиваль „Обновафест”, організований Товариством українських студентів-католиків „Обнова”. У його програмі: виставка дитячих малюнків, майстер-класи з гончарної і ковальської справи, історична реконструкція тощо.

У Житомирі відбувся інтегрований концерт „Відчинилося життя” за участю незрячих артистів. Вони виконували музичні твори у супроводі оркестру Львівського національного академічного українського драматичного театру ім. М. Заньковецької.

Здійснити подорож крізь століття пропонував фестиваль „Стара фортеця”, що 15–16 червня тривав на території фортеці „Круглий двір” (м. Тростянець Сумської області). Гостям пропонували видовищні поєдинки, ярмарок історичної атрибутики, концертну програму, фajer-шоу та салют. А 28–30 червня у фортеці в м. Кам’янець-Подільський відбувався фестиваль середньовічної культури „Форпост”. В його програмі: відтворення масових середньовічних битв, лицарські бої, лучний турнір, майстер-класи історичного танцю, вуличний театр, вогняне шоу, музика від представників української і зарубіжної фолк-музики.

Фестиваль-конкурс „Керченські канікули”, що проходив 27–30 червня у Керчі Автономної Республіки Крим, став творчим звітом дитячих, юнацьких творчих колективів і солістів у жанрах: вокальному, інструментальному, хореографічному, образотворчому мистецтві. У заході взяли участь перспективні діти з усіх регіонів України, ближнього і далекого зарубіжжя. У

рамках фестивалю проводилися конкурсні прослуховування, під час яких визначалися переможці-лауреати та дипломанти, які брали участь у завершальному гала-концерті. Юні художники за результатами пленеру організували підсумкову виставку.

Експонувалися виставки самодіяльних митців: у Києві, у галереї Аукціонного дому „Євро Арт” – картин актора Г. Делієва; в Івано-Франківську – кераміки та ліжників місцевих народних майстрів; у Кіровограді – творів образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва держслужбовців та співробітників органів місцевого самоврядування „Світ захоплень...” (до Дня державної служби України).

Матеріал підготувала

Наймушина Ю. М.,
редактор відділу наукового
аналізу і узагальнення
інформації

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 05.08.2013. Обл.-вид. арк. 1,5. Б/т. Зам. 78. Безплатно

Ротапринт НПБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278-85-12